

Biznes Mamy

Joanna Rułkowska

Biznes Mamy

Poradnik o działalności
nierejestrowanej

„Działalność nierejestrowana to droga, a nie cel!”

Biznes Mamy. Poradnik o działalności nierejestrowanej to publikacja, która zaprzyjaźni Cię z myślą o stawianiu pierwszych kroków w biznesie. Zaopatr się w nią, zanim podejmiesz decyzję o wypłynięciu na szerokie wody prowadzenia własnej działalności gospodarczej – będzie ona Twoim sterem i mapą na drodze do monetyzowania swoich pasji.

Autorka, Joanna Rułkowska, prowadzi czytelniczki – a szczególnie mamy i przyszłe mamy – dosłownie za rękę. W klarowny sposób wyjaśnia, jak stworzyć biznes na próbę w ramach działalności nierejestrowanej, w ramach posiadanego wolnego czasu i bez szkody dla zdrowia, relacji z dziećmi oraz rodziną.

Co stanowi niepodważalną wartość książki?

Przede wszystkim przystępne objaśnienia do przytaczanych przepisów prawnych, lista spraw, którymi powinnaś się zaopiekować, aby taka działalność mogła przebiegać poprawnie, a także cała masa wskazówek i przykładów z nie zawsze łatwych doświadczeń autorki oraz ćwiczenia do przeprowadzenia już na własnym „podwórku”.

Sięgnij po tę pozycję, aby oswoić myśl, że Ty też możesz być przedsiębiorczą mamą. I czerp zyski ze swojej pasji!

Anna Michałowska

wolontariuszka Fundacji Kobieta Niezależna
www.fundajakobietaniezalezna.pl

Mamy często nie wiedzą, że mogą pracować w ramach działalności nierejestrowanej. A to doskonała możliwość sprawdzenia swoich sił w biznesie! To pas startowy pod wymarzoną firmę. Joanna Rułkowska w niezwykle dokładny i kompleksowy sposób wyjaśnia zawitości działalności nierejestrowanej. Krok po kroku przeprowadza przez proces jej zakładania, prowadzenia i przekształcania w działalność gospodarczą. Co dla nas ważne – pochyła się nad możliwościami i potrzebami mam, bo zna je z własnego doświadczenia. Świetna książka dla kobiet, które chcą wziąć sprawy zawodowe w swoje ręce!

Karolina Bury

wiceprezeska zarządu Fundacji Rodzic w mieście
projekt Klub Przedsiębiorczych Mam
www.klubprzedsiębiorczychmam.pl

Miałam kiedyś przyjemność prowadzić rozmowę na żywo z Asią na temat działalności nierejestrowanej. Pomyślałam wtedy, że gdyby ktoś w taki sposób jak Asia tłumaczył naszym czytelniczkom zawitości działalności nierejestrowanej i opowiadał o prowadzeniu własnego biznesu, to przedsiębiorczych mam byłoby zdecydowanie więcej. Dlatego cieszę się, że Joanna napisała ten poradnik, który pokazuje, jak założyć i mądrze prowadzić firmę. A robi to nie tylko z perspektywy prawa i przepisów, ale przede wszystkim z perspektywy mamy i kobiety, która całą tę drogę przeszła sama. Joanna dzieli się swoją wiedzą i swoim przykładem udowadnia, że nawet mama wielodzietna może być przedsiębiorcza i prowadzić dobrze prosperujący biznes.

Ewa Moskalik – Pieper

redaktor naczelna portalu Mam Pracuj
www.mamopracuj.pl

Biznes Mamy. Poradnik o działalności nierejestrowanej

Redakcja i korekta: Ewa Popielarz

Skład: Anna Teodorczyk-Twardowska

Okładka: Małgorzata Zimniak

Portret: Małgorzata Zimniak

Fotografia portretowa: Julita Korczak

ISBN: 978-83-955961-2-4

Wydanie II

Białystok 2023

Copyright © 2023

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wydawca: Joanna Rułkowska

www.prawo-mamy.pl

Sowa-Druk na Życzenie

www.sowadruk.pl

tel. 022 431-81-40

Książkę polecają:

Książkę tę dedykuję mojemu ukochanemu mężowi
Tomaszowi oraz naszym wspaniałym synom:
Aleksandrowi, Emanuelowi, Ireneuszowi i Leonardowi.

To dzięki Wam każdy dzień nabiera sensu,
a ja mam siłę spełniać swoje marzenia.
Dziękuję! ♥

Jeśli nie ustalasz celów dla siebie, jesteś skazany
na pracowanie przy osiągnięciu celów kogoś innego.

Brian Tracy

Spis treści

Wprowadzenie	15
Słowo na start	17
Moja historia i moja misja	21
Dlaczego powstał ten poradnik	27
Część I. Działalność nierejestrowana – podstawowe informacje	35
Rozdział I. Działalność nierejestrowana a informacje na start	37
Podstawy prawne i definicje	37
Obowiązki i warunki na start	44
Rozdział II. Działalność nierejestrowana a kwestie księgowo	49
Numer Identyfikacji Podatkowej	49
Zasady ewidencjonowania i fakturowania	55
Podatek dochodowy od osób fizycznych	63
Ponoszenie kosztów	69
Podatek od towarów i usług	71
Kasa fiskalna	77
Płatności bezgotówkowe	88
Sprawy bankowe	88

Rozdział III. Działalność nierejestrowana a kwestie prawne	97
RODO	97
Usługi i umowy	116
Sprzedaż produktów i prawa konsumentów	119
Praca na etacie	126
Status osoby bezrobotnej	130
Rozdział IV. Działalność nierejestrowana a pułapki	135
Limit przychodu należnego	135
Pomysł na mały biznes	145
Marketing	150
Sprawy urzędowe i kontrole	161
Część II. Działalność nierejestrowana i macierzyństwo	185
Rozdział I. Działalność nierejestrowana a urlopy związane z rodzicielstwem	187
Cięża	187
Urlop macierzyński	189
Urlop wychowawczy	193
Rozdział II. Działalność nierejestrowana a świadczenia pieniężne	205
Świadczenie rodzicielskie	205
Świadczenie wychowawcze	213
Świadczenie pielęgnacyjne	215
Zasiłek rodzinny	219

Rozdział III. Działalność nierejestrowana a organizacja czasu pracy	225
Wymówki Biznes Mamy	225
Zasady łączenia macierzyństwa z prowadzeniem działalności nierejestrowanej	232
Nawyki i rytuały Biznes Mamy	240
Część III Działalność nierejestrowana i co dalej	255
Rozdział I. Jak zakończyć działalność nierejestrowaną?	257
Zakończenie działalności nierejestrowanej	257
Archiwizacja dokumentów w działalności nierejestrowanej	258
Rozdział II. Rejestracja działalności gospodarczej	261
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	262
Urząd Skarbowy	265
Opodatkowanie działalności gospodarczej	265
Rozdział III. Działalność gospodarcza a macierzyństwo	267
Ulga na start a macierzyństwo	267
Zasiłek macierzyński	271
Urlop wychowawczy	273
Podsumowanie	285
Zakończenie	287
Akademia Małego Biznesu	289
Karty pracy	303
Bibliografia	319

Wprowadzenie

Słowo na start

Czy zastanawiałaś się kiedyś, dlaczego niektóre kobiety osiągają sukcesy zawodowe i biznesowe, nawet gdy mają mało czasu i są mamami? Przecież tak wiele innych poddaje się, jeszcze nim na dobre zacznie.

Klientki trafiają do mnie, bo nie zarabiają tak, jak by chciały i mogły, jak sobie wymarzyły. Pokazuję im wtedy sprawdzoną drogę do zbudowania profesjonalnego pasa startowego pod wymarzony biznes. Instruuje, jak przejść od działalności nierejestrowanej do gospodarczej.

O efektach przekonasz się sama, czytając tę książkę i wdrażając w życie zawarte w niej wskazówki. Bardzo bym chciałabym, żebyś się dobrze nastawiła do lektury tego poradnika i od początku była zmotywowana, by chłonąć wiedzę.

Zróbmy proste ćwiczenie na start. Wyobraź sobie, że masz swój biznes, który zwiększy przychód domowego budżetu. Wyobraź sobie swoje szczęście, poczucie spełnienia, radość, wolność, wdzięczność. Zastanów się, ile możesz zyskać, gdy zdecydujesz się wykonać pierwszy krok. Twoje samopoczucie będzie lepsze, będziesz szczęśliwą kobietą, a może też mamą spełnioną w różnych obszarach. Zwiększy się też Twoje poczucie bezpieczeństwa i sprawczości. Zacznieś żyć na własnych zasadach. To oczywiście tylko przykład. Ty sama doskonale wiesz, jaki masz cel i dlaczego chcesz wystartować z działalnością nierejestrowaną – oraz jak wiele możliwości może przed Tobą otworzyć ten pierwszy biznesowy krok.

Dzięki działalności nierejestrowanej zaczniesz budować swoją markę bez ponoszenia dużych kosztów na ZUS w pierwszych miesiącach. Będziesz mogła testować swoje produkty/usługi i badać rynek; zaczniesz działać i nauczysz się rozmawiać z klientami czy podejmować współprace z potencjalnymi kontrahentami. Możesz to wszystko

osiągnąć, nawet gdy jesteś mamą małego dziecka albo kobietą, która chce połączyć prowadzenie biznesu z pracą na etacie (lub umowami cywilnoprawnym). To wszystko jest na wyciągnięcie Twojej ręki.

Wróćmy na chwilę do pytania, które zadałam Ci na początku tego rozdziału, i razem zastanówmy się, dlaczego niektóre kobiety osiągają sukcesy i zaczynają zarabiać pieniądze, nawet gdy mają trudne warunki do startu i gdy poświęcają tylko kilka-kilkanaście godzin w tygodniu na rozwój swojego pomysłu biznesowego.

Mówi się, że wszystko jest kwestią organizacji. Moim zdaniem nie jest to do końca zgodne z prawdą. Zwłaszcza gdy jesteś mamą, doskonale zdajesz sobie sprawę z tego, jak wiele czynników jest niezależnych od nas. I jak wiele czynników składa się na sukces – Twój sukces.

Jest jednak kilka kwestii, w których mogę Ci pomóc ten sukces osiągnąć! Potrzebujesz odpowiednich procesów. Kobiety, które osiągają sukcesy, wiedzą, jakie kroki przedsięwziąć, by działać profesjonalnie, zgodnie z prawem i budować w oczach klientów wizerunek osoby odpowiedzialnej, godnej zaufania oraz kompetentnej.

Możesz takie procesy tworzyć samodzielnie, możesz godzinami czytać artykuły o działalności nierejestrowanej, dopytywać na forach i czekać całymi dniami na odpowiedź, a potem nadal nie być pewną, co dokładnie należy zrobić, by działać legalnie. Możesz wybrać taką drogę. Ale musisz wiedzieć, że będzie Cię to kosztowało sporo czasu i pieniędzy, a przy tym frustracji i niepotrzebnych nerwów.

A Ty, jako mama małego dziecka, młoda kobieta, która chce połączyć swoje życie osobiste z budowaniem biznesu, masz tego czasu bardzo mało. Zresztą, powiedzmy to sobie wprost – Ty takiego czasu na niepotrzebny stres i frustrację po prostu nie masz! Droga do samodzielnego stworzenia profesjonalnego i zgodnego z prawem biznesu jest długa i kręta, często pod wiatr i bez niczyjej pomocy.

Dlatego daję Ci możliwość skorzystania z mojego doświadczenia i eksperckiej wiedzy o działalności nierejestrowanej.

Na początku jednak sama musisz określić, co oznacza dla Ciebie sukces. Nikt inny nie zrobi tego za Ciebie. Odpowiedz sobie na kilka pytań:

- Jaka jest Twoja definicja sukcesu w odniesieniu do prowadzenia działalności nierejestrowanej?
- Jakie cele chciałabyś osiągnąć po przeczytaniu tego poradnika?
- Jakie cele chciałabyś osiągnąć, prowadząc działalność nierejestrowaną?
- Czy chciałabyś przejść kiedyś od działalności nierejestrowanej do gospodarczej?

CZĘŚĆ I

Działalność nierejestrowana -
podstawowe informacje

Rozdział I. Działalność nierejestrowana a informacje na start

- Podstawy prawne i definicje
- Obowiązki i warunki na start

Podstawy prawne i definicje

Podstawa prawna funkcjonowania w ramach instytucji działalności nierejestrowanej jest zawarta w ustawie Prawo przedsiębiorców. Zerknij na najważniejsze zapisy tej ustawy:

Kierując się konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej, a także innymi zasadami konstytucyjnymi mającymi znaczenie dla przedsiębiorców i wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, w tym zasadami praworządności, pewności prawa, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju, uznając, że ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu społecznego, dążąc do zagwarantowania praw przedsiębiorców oraz uwzględniając potrzebę zapewnienia ciągłego rozwoju działalności gospodarczej w warunkach wolnej konkurencji, uchwala się, co następuje: (...)

Art. 2. Wolność podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej. Podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach.

Art. 3. Pojęcie działalności gospodarczej. Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

Art. 4. Pojęcie przedsiębiorcy

1. Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.
2. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.
3. Zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne określają odrębne przepisy.

Art. 5. Wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej

1. Nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177), i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.
2. Osoba wykonująca działalność, o której mowa w ust. 1, może złożyć wniosek o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Działalność ta staje się działalnością gospodarczą z dniem określonym we wniosku.
3. Jeżeli przychód należny z działalności, o której mowa w ust. 1, przekroczył w danym miesiącu wysokość określoną w ust. 1, działalność ta staje się działalnością gospodarczą, począwszy od dnia, w którym nastąpiło przekroczenie wysokości, o którym mowa w ust. 1.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, osoba wykonująca działalność gospodarczą składa wniosek o wpis do Centralnej